

برستالی

تاریخ : ۱۳۹۳/۱۲/۲۵
شماره : ۹۳۲/۶۱۴۶۶۸/م
پیوست :

معاون امور همگامی

دسال اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی

معاونین محترم وزیر
معاونین محترم وزیر و مدیران عامل شرکت‌های اصلی
مدیران و روسای محترم واحدهای ستادی
مدیران عامل شرکت‌های تابعه

موضوع: دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت در قراردادهای EPC, EP, PC, C, P و تعمیراتی

با سلام

احتراماً، به پیوست بخشنامه شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۰۷ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دستورالعمل تکمیلی اختصاصی صنعت نفت در راستای ایجاد رویه‌ای یکسان و سرعت بخشیدن به روند پیشرفت اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها صنعت نفت، به منظور جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت که آخرین روز مهلت ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ بوده است، برای کارکردهای ۱۳۹۱/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ ابلاغ می‌شود.

باسپاس و آرزوی سرافرازی
سید عماد حسینی

عنوان سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت امور مهندسی	گروه سند	یک
دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC ، EP ، PC ، P و C و تعمیراتی		ویرایش	یکم
		صفحه	۱ از ۶

به نام خدا

دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC ، EP ، PC ، P ، C و تعمیراتی

(ویرایش یکم)

 جمهوری اسلامی ایران معاونت امور مهندسی	عنوان سند
	دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC ، EP ، PC ، P و C و تعمیراتی
گروه سند	یک
ویرایش	یکم
صفحه	۲ از ۶

فرم مشخصات سند:

عنوان سند	دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC ، EP ، PC ، P و C و تعمیراتی
شناسه گروه سند	یک
طبقه بندی	فاقد طبقه بندی

عنوان	سمت	نام و نام خانوادگی	امضاء و تاریخ
تهیه کننده	مدیرکل سیاستگذاری مهندسی و استانداردها	محمدرضا ابوطالب	
تأیید و تصویب کننده	معاون وزیر نفت در امور مهندسی	سید عماد حسینی	 ۹۳/۱۲/۲۵

محل درج مهر اعتبار وزارت نفت معاونت امور مهندسی	تعداد صفحات (بدون احتساب جلد)	۵
	شماره ویرایش	یکم
	تاریخ آخرین ویرایش	۱۳۹۳/۱۲/۲۵

این سند از تاریخ تصویب معتبر و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا است.

عنوان سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت امور معدنی	گروه سند	یک
دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC ، EP، PC، P و C و تعمیراتی		ویرایش	یکم
		صفحه	۳ از ۶

در راستای ابلاغ دستورالعمل نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ و بمنظور تکمیل و تسهیل کاربرد آن در صنعت نفت، دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی EP، EPC، PC، P و C و تعمیراتی فاقد تعدیل در صنعت نفت به شرح ذیل ابلاغ می‌شود:

- بخش کالاهای اختصاص (P) از پیمان‌های EP، PC، P و تعمیراتی فاقد تعدیل و هر گونه مابه‌التفاوت که بصورت ریالی می‌باشد و بخش ساختمان و نصب (C) از پیمان‌های EP، PC، C و تعمیراتی فاقد تعدیل و هر گونه مابه‌التفاوت که بصورت ریالی می‌باشد مشمول استفاده از این دستورالعمل تکمیلی می‌شود.
- در تکمیل تعریف پیمانکار در دستورالعمل شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ سازمان، منظور از «پیمانکار»، فروشنده و یا تامین کننده کالا و تجهیزات نیز می‌باشد.
- در تکمیل بند ۲ دستورالعمل شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ سازمان، بخشنامه‌های شماره ۳۸۷۰۶۴-۲۸/۱-۱۳۹۱/۹/۲ و شماره م/م/۱۹۳۱۹/۹۳۲ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۴ وزارت نفت و تمدید آن مطابق بند ۴ این دستورالعمل با موضوع نحوه جبران آثار اصلاح قیمت حامل‌های انرژی در پیمان‌های فاقد تعدیل (به علت پوشش ریسک ناشی از تغییر بهای عوامل ناشی از هدفمندی، تغییر قیمت ارز و...) نیز به منزله استفاده از روش «ب» این دستورالعمل و روش «ب» دستورالعمل شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور محسوب می‌شود.
- بخشنامه جبران آثار اصلاح حامل‌های انرژی در پیمان‌های فاقد تعدیل صنعت نفت (م م/م/۱۹۳۱۹/۹۳۲ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۴) برای کارکردهای مربوط تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شود.
- ۱-۴- ضریب t در بخشنامه یاد شده، برای دوره‌های سه ماهه اول تا چهارم سال ۱۳۹۳ به ترتیب برابر ۱/۴۷، ۱/۵۱، ۱/۵۵، ۱/۵۹ خواهد بود. ضمناً M, L, C, MP, MG تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شود.
- ۲-۴- در صورت تمدید مدت پیمان بر اساس ضوابط پیمان، در مدت تاخیرات مجاز نیز بر اساس ضوابط این بند عمل می‌شود ولیکن در مدت تاخیرات غیر مجاز، با رعایت بند ۴-۲ دستورالعمل شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور محاسبه و مبنای عمل قرار می‌گیرد.
- در تکمیل بند ۱۰ دستورالعمل شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ سازمان، پیمان‌هایی که تاکنون بر اساس مواد مربوط به قرارداد مورد تسویه حساب قرار نگرفته است، این دستورالعمل تکمیلی همراه با دستورالعمل شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ سازمان جایگزین دستورالعمل‌های شماره م/م/۲۱۹۸۳/۹۳۲ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۵ و شماره ۵۴۳۶۲۵-۲۸/۱-۱۳۹۱/۱۲/۶ خواهد شد و لیکن در صورت عدم درخواست پیمانکار مبالغ محاسبه شده طبق دستورالعمل‌های فوق قطعی بوده و برای سال ۱۳۹۳ مبالغ جبران دیگری پرداخت نخواهد شد.

روش ب) تعیین تعدیل نرخ پیمان‌ها بر اثر تغییر قیمت ارز

در تکمیل روش «ب» دستورالعمل سازمان، مبلغ جبرانی در پیمان‌های فاقد تعدیل بخش ساختمان و نصب (C) و بخش خریدهای داخلی براساس نوع پیمان با توجه به روش‌های زیر تعیین می‌شود.

بر اساس بند ۳ روش «ب» دستورالعمل نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز (منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور) برای محاسبه مبلغ افزایش قیمت ارز در خریدهای داخلی مطابق فرمول ذیل و شاخص‌های مندرج در جدول ۱ و استفاده از تبصره ۳ محاسبه می‌شود:

$$\alpha_i = \left[\frac{I_i}{I_0} - t \right]$$

سید محمد...

عنوان سند دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC ، EP ، PC ، P و C و تعمیراتی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت امور مهندسی	گروه سند	یک
		ویرایش	یکم
		صفحه	۴ از ۶

تبصره ۱: اقلام مصرفی خریداری شده در قرارداد از قبیل الکتروود، لوازم و فیلم رادیوگرافی و موارد مشابه، در صورت تفکیک در قرارداد، با استفاده از رابطه زیر و تبصره ۳ این دستورالعمل مورد محاسبه قرار می‌گیرد. در غیر اینصورت تعدیل مبالغ فوق عیناً در مبالغ بخش C مورد احتساب قرار خواهند گرفت.

تبصره ۲: منظور از شاخص زمان دوره انجام کار در این دستورالعمل تکمیلی، به لحاظ شرایط، ویژگی و زمان‌بری تهیه و طول مدت ساخت کالاهای اختصاصی صنعت نفت، میانگین دو شاخص زمان خرید و شاخص زمان ورود به کارگاه کالای مورد نظر می‌باشد.

جدول شماره ۱

شرح کالا	شاخص‌های متناظر (I_0 , I_i)
برج‌ها ، لوله‌های فولادی، اتصالات و فلنج‌ها، فلر ، استراکچرها و سازه‌های فلزی	فصل نهم رشته ابنیه (کارهای فولادی سنگین)
شیرآلات	فصل هفتم رشته تاسیسات مکانیکی (شیرها)
مخازن ، مبدل‌ها و ظروف	فصل سی و سوم رشته تاسیسات مکانیکی (منابع و مبدل‌ها)
بویلر ، مشعل	فصل چهاردهم رشته تاسیسات مکانیکی (مشعل‌ها)
دمنده ، فن ، پمپ ، کمپرسور ، توربین و ترانسفورمر	فصل هفده رشته تاسیسات برقی (مولدها)
کالاهای پکیج و متفرقه	فصل بیست و یکم رشته تاسیسات مکانیکی (فن‌کویل، یونیت هیتر و ...)
هوا ساز	فصل بیست و هفتم رشته تاسیسات مکانیکی (دستگاه‌های مبرد)
کلیدها ، پانل‌ها ، MCC و تجهیزات ابزار دقیق ، سیستم‌های ارتباطی و مخابراتی	فصل چهاردهم رشته تاسیسات برقی (وسایل فشارضعیف تابلویی)
لوله‌های پلی اتیلنی و عایق‌های پلیمری	فصل پانزدهم رشته جمع‌آوری و انتقال فاضلاب (تهیه لوله‌های پلی اتیلن فاضلابی)
کابل الکتریکی و ابزار دقیق	فصل هفتم رشته تاسیسات برقی (کابل‌های فشار ضعیف)
کنتور و رگولاتور	فصل پانزدهم رشته تاسیسات مکانیکی (دستگاه‌های کنترل و اندازه‌گیری)
رنگ و پوشش	فصل بیست و پنجم رشته ابنیه (رنگ آمیزی)
عایق‌های غیر پلیمری، محصولات شیمیایی	فصل بیست و پنجم رشته تاسیسات مکانیکی (عایق)

تبصره ۳: در سایر کالاها و تجهیزاتی که شرح آن در جدول شماره یک ذکر نگردیده است، کارفرما حسب مورد بر اساس نوع کالا، شاخص‌های متناظر (I_0 , I_i) را با توجه به مشابهت با شرح مندرج در شاخص‌های رشته‌ها و فصول فهرست‌های بهای پایه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تعیین و با استفاده از رابطه مندرج در روش «ب» محاسبه نماید.

۱- در کلیه پیمان‌هایی که بخشی از پرداخت صورت‌وضعیت کارکرد آن بر اساس فهرست‌های بهای اختصاصی صنعت نفت و یا روش یک‌قلم تفکیک کارها بر اساس رشته‌های فهرست‌های بهای اختصاصی صنعت نفت می‌باشد، مبلغ افزایش قیمت ارز از رابطه‌های زیر محاسبه می‌شود:

۱-۱- فهرست بهای رشته‌های:

- خطوط لوله بین شهری انتقال نفت و گاز
- خطوط لوله گاز شهری (بخش لوله‌های فولادی)
- خطوط لوله کمربندی و تغذیه نفت و گاز

سید محمد حسینی

عنوان سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت امور مهندسی	گروه سند	یک
دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC، P، PC و C و تعمیراتی		ویرایش	یکم
		صفحه	۵ از ۶

- خطوط لوله روزمینی جریانی نفت و گاز
- گازرسانی به صنایع

$$\alpha_i = \left[\frac{MG}{MG_0} - t \right]$$

تبصره ۴: برای کارهای مربوط به فهرست بهای رشته خطوط لوله گاز شهری (بخش لوله‌های پلی اتیلن) از رابطه زیر استفاده می‌شود.

$$\alpha_i = \left[\frac{MP}{MP_0} - t \right]$$

۲-۱- فهرست بهای رشته‌های:

- نصب پالایشگاه‌های نفت و گاز، واحدهای پتروشیمی و واحدهای تفکیک مایعات گازی (NGL)
- نصب واحدهای بهره‌برداری نفت و گاز و ایستگاه‌های تراکم گاز
- نصب تلمبه خانه‌های نفت و انبارهای نفت منطقه‌ای
- نصب واحدهای سرچاهی نفت و گاز و چندراهه‌ها
- تعمیرات پالایشگاه

۲-۱-۱- کارهای لوله‌کشی و شیرآلات:

$$\alpha_i = \left[\left(0.7 \times \frac{L}{L_0} + 0.3 \times \frac{M}{M_0} \right) - t \right]$$

۲-۲-۱- کارهای نصب تجهیزات، اسکلت فلزی، تراشکاری، فلزکاری و رنگ:

$$\alpha_i = \left[\left(0.45 \times \frac{L}{L_0} + 0.55 \times \frac{M}{M_0} \right) - t \right]$$

۳-۲-۱- کارهای مخازن و بنایی صنعتی:

$$\alpha_i = \left[\left(0.6 \times \frac{L}{L_0} + 0.4 \times \frac{M}{M_0} \right) - t \right]$$

۴-۲-۱- کارهای عایق، برق و ابزار دقیق، تمیزکاری و داربست‌بندی:

$$\alpha_i = \left[\left(0.9 \times \frac{L}{L_0} + 0.1 \times \frac{M}{M_0} \right) - t \right]$$

در تکمیل تعاریف حروف درج شده در دستورالعمل شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ سازمان، حروف درج شده در فرمول‌های فوق به شرح زیر تعریف می‌شود:

I_i = شاخص سه ماهه متناظر با شرح کالای اختصاصی خریداری شده در جدول شماره ۱ در زمان دوره انجام کار پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ تا پایان سال ۱۳۹۳ منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

I_0 = شاخص سه ماهه متناظر با شرح کالای اختصاصی خریداری شده در جدول شماره ۱ در دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰ منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

MG = شاخص مربوط به عملیات لوله‌گذاری و مکانیکی مربوط به دوره انجام کار که پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ تا پایان سال ۱۳۹۳ واقع شده است (شاخص گروهی فصل چهارم، عملیات لوله‌گذاری با لوله‌های فولادی اتصال جوشی فهرست بهای پایه رشته خطوط انتقال آب منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

سید محمد...

عنوان سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت امور معدنی	گروه سند	یک
دستورالعمل تکمیلی نحوه جبران آثار افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل صنعت نفت قراردادهای EPC، P، PC، EP و C و تعمیراتی		ویرایش	یکم
		صفحه	۶ از ۶

MG₀ = شاخص مربوطه به عملیات لوله‌گذاری و مکانیکی در دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰ (شاخص گروهی فصل چهارم، عملیات لوله‌گذاری با لوله‌های فولادی اتصال جوشی فهرست بهای پایه رشته خطوط انتقال آب منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

MP = شاخص مربوط به عملیات لوله‌گذاری و مکانیکی پلی اتیلن، مربوط به دوره انجام کار که پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ تا پایان سال ۱۳۹۳ واقع شده است (شاخص گروهی فصل چهارم، عملیات لوله‌گذاری با لوله پلی اتیلن فهرست بهای پایه رشته شبکه توزیع آب منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

MP₀ = شاخص مربوطه به عملیات لوله‌گذاری و مکانیکی پلی اتیلن، در دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰ (شاخص گروهی فصل چهارم، عملیات لوله‌گذاری با لوله پلی اتیلن فهرست بهای پایه رشته شبکه توزیع آب منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

L = شاخص کارهای مربوط به دستمزد نیروی انسانی در دوره انجام کار که پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ تا پایان سال ۱۳۹۳ واقع شده است (شاخص گروهی فصل سی و پنجم فهرست بهای پایه رشته تأسیسات مکانیکی منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

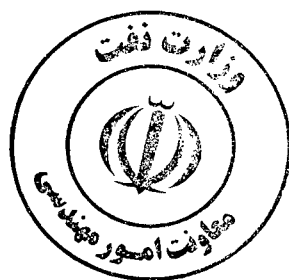
L₀ = شاخص کارهای مربوط به دستمزد نیروی انسانی در دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰ (شاخص گروهی فصل سی و پنجم فهرست بهای پایه رشته تأسیسات مکانیکی منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

M = شاخص کارهای مربوط به هزینه ماشین‌آلات در دوره انجام کار که پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ تا پایان سال ۱۳۹۳ واقع شده است (شاخص گروهی فصل سوم از فهرست بهای پایه رشته ابنیه منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

M₀ = شاخص کارهای مربوط به هزینه ماشین‌آلات در دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰ (شاخص فصل سوم از فهرست بهای پایه رشته ابنیه منتشره سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور).

۲- در تکمیل تعریف پارامتر **P** مندرج در دستورالعمل سازمان، در صورت عدم وجود «مبلغ ریالی ثبت سفارش شده» مبلغ مربوط به «ارز معامله شده به روش مورد تایید کارفرما» و نیز در صورت عدم وجود دو مورد یاد شده «مبلغ مندرج در قرارداد تقسیم بر ۱/۰۶» ملاک محاسبه خواهد بود.

۳- در سایر پیمان‌های فاقد تعدیل که برآورد آنها براساس فهرست‌های بهای پایه اختصاصی صنعت نفت و یا سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور انجام نگرفته است و آخرین روز مهلت ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار قبل از ۱۳۹۱/۵/۱ بوده است، ابتدا باید دستگاه اجرایی براساس نوع عملیات موضوع پیمان، جدول وزنی (بر حسب درصد) مشابهت با فهرست‌های بهای پایه در رشته‌ها یا فصل‌های مختلف را تعیین نماید. پس از تعیین وزن مشابهت درصدی عملیات موضوع پیمان با رشته‌ها و یا فصل‌های مختلف، از روابط مندرج در روش «ب» این دستورالعمل یا روش «ب» دستورالعمل سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به شماره ۹۳/۱۲۰۰۲۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۷ حسب مورد، برای پرداخت مبلغ جبران استفاده می‌شود. /

سید محمد...

شماره:	۹۳/۱۳۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷
بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل	
به استناد نظام فنی و اجرایی کشور (طرح‌ها و پروژه‌های مربوط به مدیریت، پدیدآوری و بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری دستگاه‌های مشمول ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم توسعه و ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه) و ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه (طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی که تمام یا بخشی از تامین مالی آن در قبال موافقتنامه متبادله در سال ۱۳۹۱ یا ۱۳۹۲ یا ۱۳۹۳ با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور انجام شده است)، این دستورالعمل که به تصویب شورای عالی فنی رسیده است، به منظور جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز، در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل نرخ پیمان و فاقد پرداخت هرگونه مابه‌التفاوت (بجز ردیف ۸ و بند ۲ روش "ب") که آخرین روز مهلت ارزیابی پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار (یا سازنده یا تولید کننده تجهیزات و یا مصالح) قبل از ۱۳۹۱/۵/۱ بوده و پیمان براساس آن منعقد شده باشد به شرح زیر اعلام می‌گردد تا دستگاه‌های اجرایی ضوابط این بخشنامه را به کارکردهای پس از ۱۳۹۱/۱/۱ تا ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ اعمال و این مبالغ را به صورت قطعی پرداخت کنند. ۱- مبالغ جبرانی با انتخاب پیمانکار (یا سازنده یا تولید کننده تجهیزات و یا مصالح) براساس روش‌های "الف" یا "ب" و یا روش ترکیبی (استفاده توأمان از روش الف و ب) محاسبه و پرداخت می‌شود. تبصره ۱: در صورت استفاده از روش ترکیبی ضریب ارزیابی قرارداد باید بین ۱۰/۱۰ تا ۸۰/۸۰ باشد. در این موارد قسمت ارزیابی قرارداد از روش الف و باقیمانده قرارداد از روش ب جبران می‌شود و در خارج این محدوده صرفاً یکی از دو روش الف یا ب قابل استفاده است. بهرحال برای هیچ بخشی از پیمان نباید به صورت همزمان از روش الف و ب استفاده شود. ۲- در قراردادهای فاقد تعدیل، استفاده از بخشنامه شماره ۱۰۰/۳۴۶۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۱ با موضوع نحوه جبران آثار اصلاح قیمت حامل‌های انرژی در پیمان‌های فاقد تعدیل به منزله استفاده از روش "ب" این بخشنامه می‌باشد. لذا استفاده از این دستورالعمل در همان سال منتفی است و در صورت انتخاب و اعمال بخشنامه حاضر در هر زمان توسط پیمانکار از آن به بعد استفاده و ارجاع به بخشنامه نحوه جبران آثار اصلاح قیمت حامل‌های انرژی در پیمان‌های فاقد تعدیل مجاز نیست. ۳- در کارهایی که بر اساس مواد ۲۷ و ۲۸ قانون برگزاری مناقصات واگذار شده است، زمان تصویب در هیأت سه نفره ترک تشریفات باید قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۵/۱ باشد و مبلغ جبرانی حاصل از روش‌های «الف» و «ب» با اعمال ضریب ۸۵/۸۰ ملاک عمل قرار می‌گیرد.	

شماره:	۹۳/۱۳۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷
بخشنامه به دستگاههای اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمانهای ریالی فاقد تعدیل	
۴- در پیمانهای ریالی جاری مشمول تعدیل که بخشهای خرید قرارداد، ریالی و فاقد تعدیل و مابهالتفاوت می باشد، حسب مورد استفاده از ضوابط روش «الف» یا «ب» و یا استفاده از روش ترکیبی مجاز است (ولیکن خریدهای داخلی مشمول روش الف نبوده و مشمول روش ب می باشد). ۵- برای قراردادهای مشمول این بخشنامه، پرداخت هرگونه وجه دیگری بابت جبران آثار افزایش قیمت ارز مجاز نیست. ۶- کارهای جدیدی که قیمت آنها پس از ۱۳۹۱/۵/۱ تعیین شده اند مشمول ضوابط این بخشنامه نمی شوند. ۷- دستگاه اجرایی موظف است اسناد اعمال و پرداخت این بخشنامه را در قالب پیوست ۱ به دبیرخانه شورای عالی فنی ارسال کند. ۸- در صورت پیش بینی مابهالتفاوت در پیمان (بجز بند ۲ روش ب)، با درخواست پیمانکار و توافق کارفرما و حذف مابهالتفاوت به طور کامل و از زمان شروع، از پیمان، ضوابط این بخشنامه اعمال می شود. در هر حال نباید مواردی به صورت همزمان مشمول دریافت مابهالتفاوت نرخ و بخشنامه حاضر شود. ۹- بخشنامه جبران آثار اصلاح قیمت حامل های انرژی در پیمانهای فاقد تعدیل (۱۰۰/۳۴۶۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۱)، برای کارکردهای مربوط تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می شود. ۹-۱- اعداد مندرج در جدول شماره ۱ (ضریب ۱) در بخشنامه یادشده، برای دوره های سه ماهه اول تا چهارم سال ۱۳۹۳ به ترتیب برابر ۱/۴۷، ۱/۵۱، ۱/۵۵ و ۱/۵۹ خواهد بود. ۹-۲- آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار، قبل از تاریخ ۱۳۸۹/۹/۲۷ به قبل از تاریخ ۱۳۸۹/۹/۲۸ اصلاح می شود. ۹-۳- در پیمان هایی که به روش ترک تشریفات مناقصه واگذار و صرفاً برای تکمیل کار پیمان اولیه (که واگذاری آن به صورت مناقصه بوده است)، با شرایط و نرخ پیمان اولیه منعقد شده است، نیز با اعمال ضریب ۰/۸۵ مشمول این بخشنامه می شوند. ۹-۴- بند ۴ روش ب (پرداخت در زمان تاخیرات مجاز و غیر مجاز)، برای قراردادهای مشمول بخشنامه شماره ۱۰۰/۳۴۶۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۱ نیز اعمال می گردد. ۱۰- این بخشنامه در پیمان هایی که تاکنون بر اساس مواد مربوط در قرارداد مورد تسویه حساب نهایی قرار نگرفته است، جایگزین بخشنامه شماره ۱۰۰/۸۰۷۷۶ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ و بخشنامه شماره ۹۲/۵۳۰۲۴ مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۳ خواهد شد و لیکن در صورت عدم درخواست پیمانکار مبالغ محاسبه شده طبق بخشنامه شماره ۹۲/۵۳۰۲۴ مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۳ قطعی بوده و برای سال ۱۳۹۳ مبالغ جبرانی دیگری پرداخت نخواهد شد.	

شماره:	۹۳/۱۲۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷

بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران

موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل

۱۱- در مورد قراردادهای سرمایه‌گذاری و خرید تضمینی که قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۵/۱ منعقد شده و بخش ریالی آن فاقد تعدیل نرخ قرارداد می‌باشند، استفاده از مفاد این دستورالعمل یا روشهای دیگر برای جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز، با پیشنهاد دستگاه اجرایی طرف قرارداد و تایید شورای عالی فنی کشور، بلامانع می‌باشد.

روش الف) تعیین تفاوت قیمت ارز

۱- این بخش از دستورالعمل برای محاسبه و پرداخت تفاوت قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل و هرگونه تفاوت بها است که بنا بر الزامات و نیاز کارفرما خرید مواد، قطعات، تجهیزات و خدمات موضوع قرارداد با سهم ارزی مستقیم، توسط پیمانکار به نفع فروشنده خارجی به روش مورد تایید کارفرما اقدام شده و خرید اقلام مذکور طبق قرارداد به عهده و هزینه پیمانکار است.

۲- در این گونه قراردادها تفاوت قیمت ارز از رابطه زیر تعیین می‌شود:

$$M = 1.06 \left[\frac{C_t}{C_0} - (1.1 + 0.01 \times r) \right] P$$

M = مبلغ مابه‌التفاوت ناشی از تغییرات قیمت ارز (ریال)

C_0 = قیمت ارز مرجع، در اسفند ۱۳۹۰ (دلار برابر ۱۲۲۶۰ ریال) سایر ارزها با نسبت تبدیل به نرخ رسمی اعلامی بانک مرکزی در ابتدای اسفند ماه ۱۳۹۰

تبصره: چنانچه در پیمانهای که بر اساس تجزیه بها و یا دیگر اسناد ارایه شده از سوی پیمانکار، در مرحله واگذاری کار و انعقاد قرارداد، آثار افزایش قیمت ارز در ضریب پیشنهادی پیمانکار لحاظ شده باشد، قیمت‌های بالاتر برای ارز پیش‌بینی شده در پیشنهاد قیمت، جایگزین C_0 می‌شود.

C_t = قیمت ارز در زمان انتقال به خارج از کشور، که با توجه به جدول شماره ۱ تعیین می‌شود.

شماره:	۹۳/ ۱۳۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷

بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران

موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل

جدول شماره ۱

زمان	۱۳۹۱/۱/۱ لغایت ۱۳۹۱/۴/۳۱	۱۳۹۱/۵/۱ لغایت ۱۳۹۱/۵/۳۱	۱۳۹۱/۶/۱ لغایت ۱۳۹۱/۷/۳	۱۳۹۱/۷/۳ و به بعد
معیار تعیین C	بر اساس اسناد تسویه با بانک عامل	۱۶۳۵۰ ریال (برای هر دلار)	۱۷۷۵۰ ریال (برای هر دلار)	نرخ اعلامی مرکز مبادلات ارزی تبرای تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱۲ به بعد نرخ ارز اعلامی بانک مرکزی)

$r=2$ = تعداد ماه سپری شده پس از اسفند ۱۳۹۰ که قیمت ارز در آن ماه تعیین شده است. (مثال: در صورتی که دوره تعیین قیمت در مرداد ماه ۱۳۹۱ قرار گیرد آن گاه: $r=5$ و در خرداد ماه ۱۳۹۲ آنگاه: $r=15$) ضمناً مقدار ۲ در مدت اولیه پیمان و در زمان تاخیرات غیر مجاز افزایش می‌یابد و برای کارکردهای انجام شده در دوره تاخیرات مجاز افزایش نمی‌یابد.

$P =$ آن قسمت از "مبلغ ریالی ثبت سفارش شده" یا "ارز معامله شده به روش مورد تایید کتبی کارفرما" یا "مبلغ مندرج در قرارداد تقسیم بر $1/06$ " (حسب مورد) برای خرید کالا و تجهیزات مشمول ماهه تفاوت قیمت ارز یا مبلغ معادل ریالی برای خدمات ارزی منظور شده در قرارداد در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ (در صورتیکه P بر اساس میزان ارز واریزی تعیین شود، برای تبدیل آن به ریال باید از نرخ ارز مندرج در قرارداد و در صورت عدم درج، نرخ اعلامی بانک مرکزی در تاریخ ارجاع کار استفاده شود) و در هر حال باید $(\sum P \leq K P_0)$.

$K =$ درصد ارزشبری قرارداد (اگر در قرارداد درج نشده باشد با توجه به مشخصات فنی پروژه به صورت مستدل از سوی پیمانکار پیشنهاد و توسط مشاور بر اساس نرخ ارز مندرج در قرارداد و در صورت عدم درج، نرخ اعلامی بانک مرکزی در تاریخ ارجاع کار به دقت تعیین و پس از تصویب کارفرما به عنوان پیوست لاینفک قرارداد لحاظ و ملاک عمل قرار می‌گیرد)

$P_0 =$ مبلغ اولیه قرارداد (ریال)

شماره:	۹۳/ ۱۲۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷

بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران

موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل

۱-۲- مبلغ مابه‌التفاوت قیمت ارز (M) طبق روال تعیین شده برای پرداخت هادر پیمان توسط پیمانکار و پس از اعمال کسور قانونی و قراردادی (به جز کسور مربوط به پیش‌پرداخت) توسط کارفرما پرداخت می‌شود.

۳- تاریخ گشایش اعتبار استادی، و یا زمان تسویه با بانک عامل و یا تاریخ معامله ارز به روش مورد تایید کتبی کارفرما (حسب مورد) باید با زمان‌های پیش‌بینی شده در آخرین برنامه زمانی مصوب مطابقت داشته باشد، چنانچه به دلایل ناشی از قصور پیمانکار، اقدام لازم با تأخیر نسبت به برنامه زمانی انجام شود، قیمت مربوط به تاریخ مندرج در آخرین برنامه زمانی مصوب و یا قیمت زمان واقعی تسویه با بانک و یا معامله در مرکز مبادلات ارزی (حسب مورد) هر کدام کمتر بود، ملاک محاسبه و عمل قرار خواهد گرفت. چنانچه تأخیر ناشی از قصور پیمانکار نباشد، قیمت تاریخ واقعی تسویه با بانک یا معامله در مرکز مبادلات ارزی (حسب مورد) قیمت ارز (C) خواهد بود.

۴- در صورت اقدام لازم و عدم قصور پیمانکار، تأخیر مرکز مبادلات در تأمین ارز و همچنین تاخیرات در حد فاصل ۱۳۹۱/۵/۱ تا ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ که تصویر روشنی برای جبران آثار تغییر نرخ ارز وجود نداشت (به تشخیص کارفرما)، به عنوان تأخیر مجاز پیمانکار تلقی می‌شود.

روش ب) تعیین تعدیل نرخ پیمان‌ها بر اثر تغییر قیمت ارز

مبلغ جبرانی در پیمان‌های فاقد تعدیل، بر اساس نوع پیمان به یکی از سه روش زیر تعیین می‌شود:

۱- پیمان‌های فاقد تعدیل که پرداخت صورت‌وضعیت کارکرد بر اساس فهرست بهای پایه یا فهرست‌بهای خاص مصوب شورای عالی فنی صورت می‌گیرد:

در این پیمان‌ها، پیمانکار برای کارهای انجام شده در فروردین ۹۱ و پس از آن، همراه با تهیه صورت‌وضعیت کارهای انجام شده موضوع پیمان، صورتحساب جداگانه‌ای که مربوط به ضوابط این روش است تهیه و آرایه می‌نماید. مبلغ این صورتحساب از رابطه زیر تعیین می‌شود:

$$\alpha_i = \text{مبلغ ناخالص کارکرد در هر فصل فهرست بهای واحد پایه} \sum = \text{مبلغ جبرانی در هر صورت‌وضعیت}$$

$$\alpha_i = \frac{\text{شاخص فصلی (گرومی) دوره انجام کار}}{\text{شاخص فصلی (گرومی) سه ماهه چهارم سال 1390}} - t$$

شماره:	۹۳/ ۱۲۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷

بخشنامه به دستگاه های اجرایی، مهندسین مشاور و پیمانکاران

موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل

۱- ضریب جبرانی برای هر فصل فهرست بهای واحد پایه
 ۲- تورم فرضی که بر اساس جدول شماره ۲ تعیین می شود.
 شاخص فصلی (گروهی) پیوست ۳ تعدیل دوره انجام کار، باید پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ و تا پایان سال ۱۳۹۳ واقع شده باشد.

جدول شماره ۲

به ماهه انجام کارکرد	اول ۱۳۹۱	دوم ۱۳۹۱	سوم ۱۳۹۱	چهارم ۱۳۹۱	اول ۱۳۹۲	دوم ۱۳۹۲	سوم ۱۳۹۲	چهارم ۱۳۹۲	اول ۱۳۹۳	دوم ۱۳۹۳	سوم ۱۳۹۳	چهارم ۱۳۹۳
ضریب ۱	۱/۰۴	۱/۰۸	۱/۱۲	۱/۱۶	۱/۲۰	۱/۲۵	۱/۳۰	۱/۳۵	۱/۴	۱/۴۵	۱/۵	۱/۵۶

۱-۱- به منظور تدقیق محاسبه ضریب جبرانی در بخش های خرید پیمان های مشمول، ابتدا باید درصد وزنی هزینه تامین مصالح به کل بهای فصل (q) در فصل مربوطه توسط کارفرما تعیین، و سپس از شاخص های مربوطه جهت استفاده در رابطه (۱) محاسبه گردد.

به عنوان مثال در پیمان مشمول بخشنامه حاضر، برای محاسبه ضریب جبرانی صورت وضعیت مربوط به خرید لوله های فولادی، اگر از شاخص های فصل لوله های فولادی فهرست بهای پایه رشته تاسیسات مکانیکی استفاده شود، لازم است ابتدا درصد هزینه های تهیه مصالح به کل فصل در فهرست بها تعیین شود ($q < 1$)، سپس طبق رابطه زیر شاخص مربوط به قسمت خرید لوله محاسبه می شود.

شاخص خرید لوله در دوره غیرتغیر

$$= \left(\frac{\text{شاخص فصل یک فهرست مکانیک در دوره غیرتغیر}}{\text{شاخص فصل یک فهرست مکانیک در سه ماهه چهارم ۱۳۹۰}} - (1 - q) \times \frac{\text{شاخص کارهای دستبندی در دوره غیرتغیر}}{\text{شاخص کارهای دستبندی در سه ماهه چهارم ۱۳۹۰}} \right) \div q$$

فصل شاخص یک فهرست مکانیک در سه ماهه چهارم ۱۳۹۰ ×

شماره:	۹۳/۱۲۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷
بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعدیل	
۲- پیمان‌های منعقد شده بر اساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ و بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴ (حتی با وجود پیش بینی پرداخت مابه‌التفاوت): β_i = مبلغ ناخالص کارکرد براساس ساختار شکست کار و تغییر مقادیر Σ = مبلغ جبرانی در هر صورت وضعیت $\beta_i = \frac{\text{شاخص رشتگی دوره انجام کار}}{\text{شاخص رشتگی به مائه چهارم سال 1390}} - t$ β_i: ضریب جبرانی برای هر رشته فهرست بهای واحد پایه (شامل ابنیه، تاسیسات برقی و مکانیکی) t: تورم فرضی که بر اساس جدول شماره ۲ تعیین می‌شود. شاخص رشتگی پیوست ۳ تعدیل دوره انجام کار، باید پس از ۱۳۹۰/۱۲/۲۹ و تا پایان سال ۱۳۹۳ واقع شده باشد. ۲-۱ در تعیین مبلغ ناخالص کارکردها و تغییر مقادیر، اقلامی که مشمول دریافت مابه‌التفاوت هستند (نظیر: فولاد و سیمان) لحاظ نمی‌شوند. در صورتیکه در شکست کار (WBS) وزن این اقلام دقیقاً مشخص نباشد، از شکست کار مورد نظر هزینه موارد فوق با استفاده از برآورد به هنگام شده این اقلام پس از اعمال ضریب پیشنهادی پیمانکار، کاسته می‌شود. ۲-۲ در صورتیکه پیمانکار مطابق بند "و" ماده ۱۱ استحقاق اعمال خاتمه پیمان طبق ماده ۴۸ (ش.ع.پ.) را داشته باشد، ولی عملیات اجرایی را بر اساس همان پیمان ادامه دهد، مازاد عدم انجام تعهدات مالی کارفرما بیش از حدود تعیین شده برای پرداخت خسارت، مشمول تاخیر مجاز است. ۲-۳ بندهای ۱-۲ و ۲-۲ در مورد بخشنامه جبران آثار اصلاح قیمت حامل‌های انرژی در پیمانهای فاقد تعدیل (۱۳۹۱/۵/۱) نیز نافذ است.	

شماره:	۹۳/۱۳۰۰۲۴
تاریخ:	۱۳۹۳/۱۰/۰۷

بخشنامه به دستگاه های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران

موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل

۳- در سایر پیمان های فاقد تعدیل که برآورد یا پرداخت (ازجمله پیمان های EPC) هزینه آنها بر اساس فهرس بهای پایه، انجام نگرفته است و آخرین روز مهلت ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار (یا سازنده تجهیزات) قبل از ۱۳۹۱/۵/۱ بوده است، ابتدا باید دستگاه اجرایی بر اساس نوع عملیات موضوع پیمان، جدول وزنی (بر حسب درصد) مشابهت با فهرس بهای پایه در رشته ها یا فصل های مختلف را تعیین نماید. پس از تعیین وزن مشابهت درصدی عملیات موضوع پیمان با رشته ها و یا فصل های مختلف، از روابط مندرج در بند ۱ یا ۲ حسب مورد، برای پرداخت مابه التفاوت استفاده می شود.

۴- در صورت تمدید مدت پیمان براساس ضوابط پیمان، در مدت تاخیرات مجاز نیز بر اساس ضوابط فوق عمل میشود و لیکن در مدت تاخیرات غیرمجاز مشابه، ضوابط بخشنامه ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵، شاخص های مربوط محاسبه و مبنای عمل قرار می گیرند.

۵- در صورتی که ضریب جبرانی محاسبه شده براساس ضوابط یاد شده در هر دوره منفی گردد، ضریب جبرانی برابر صفر منظور می شود.

۷- در بخش (ب) این دستورالعمل، مقدار تورم فرضی (t) در مدت اولیه پیمان و در زمان تاخیرات غیر مجاز افزایش می یابد و برای کارکردهای انجام شده در دوره مجاز افزایش نمی یابد.

محمد باقر توپخت